

DZIENNIK WILEŃSKI

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Dominikańska 4. Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 5 do 6 po południu.
ADMINISTRACJA OTWARTA od 9 do 5 popołudniu i w niedziele od 12 do 1-jej.

Warunki prenumeraty:
miesięcznie w administracji 40 mk., z odnośnieniem do domu, lub przesyłką pocztową 50 mk.
Cena ogłoszeń:
za wiersz peitru jednolatomy: przed tekstem 15 mk., za tekstem 5 mk., nekrologi 8 mk., w tekście 20 mk.

CENTRALNE ŁAŹNIE
A. AGRESTA
MOSTOWA 13.

Przed Świętami BOŻEGO NARODZENIA będą otwarte we
—:— środę 22 grudnia czwartek 23 i piątek 24 r. b. —:—

Rozłam w Tymcz. Kom. Rządzącej.

Nie jednokrotnie Rząd Tymczasowy Litwy Środkowej zaznaczał, iż zadaniem jego wyłącznie jest utrzymanie porządku i normalnych warunków życia do chwili aż danem będzie ludności przez wybranych przedstawicieli zdecydować o swej przyszłości. Z tąd jasno wypływa, że rola tego Rządu była całkiem tymczasowa, jak o tem sama nazwa jego świadczy, zadania zaś sprowadzały się przede wszystkim do spraw i potrzeb życia bieżącego, po za wszelką politykę partyjną. Podejmowanie zagadnień zasadniczych nie mogło i nie powinno było wchodzić w zakres działalności Rządu.

W rzeczywistości sprawy poszły zgola innym torem; podczas gdy obszerne pole potrzeb realnych: szkolnictwa, aprowizacji, reemigracji i t. p. wciąż stoi bez opieki, odłogiem, rząd całą parą puścił się na szerokie morze wielkiej polityki, zagadnień, które powinny znajdować się stanowczo poza sferą jego kompetencji.

W działalności swej przejawiał on tendencje wręcz przeciwnie skłonnościom i poglądom znacznej większości naszego społeczeństwa, narzucając wolę swą i wpływy przy pomocy tych wyjątkowych środków, jakie posiada w swem rozporządzeniu każda władza wykonawcza, z którymi nie mogą walczyć stronnictwa, nie należące do rządu.

Chodzi oczywiście o zasadniczą kwestję przyszłości ziemi naszej, kwestję wcielenia Wileńszczyzny do Polski, lub stworzenia niezależnego Państwa, w najlepszym razie łącznie tylko federacją z Polską związanego.

Stronnictwo pod tym względem stanowisko Rządu Tymczasowego nie ulega niestety kwestji. Nie potrzebujemy pod tym względem powoływać się na artykuły „Gazety Krajowej”, pisma separatystycznego, uważanego powszechnie za organ oficjalny Rządu, mówią zatem najwyraźniej dekrety urzędowe, zmierzające najwyraźniej ku stworzeniu niezależnej Litwy środkowej, z odrębnym prawodawstwem, odrębnym sejmem ustawodawczym.

O ustawie rolnej, różniące się umyślnie od podobnej ustawy polskiej, pisaliśmy wczoraj. Nie inaczej sprawa ma się z przyszłym sejmem. Starano się wzmocnić w nas iż chodzi tu wyłącznie o uproszczony sposób plebiscytu, tak też początkowo pojmowano sprawę tę w Warszawie. Atoli z tekstu ordynacji wyborczej, obejmującej powiat lidzki, grodzieński i t. d., wynika iż autorem chodziło o coś zgola innego niż sejm jednorodniowy, że projektowane jest stworzenie Sejmu stałego z obszarów przekraczających znacznie obecne granice Litwy Środkowej. Gdy wyraźne pod

tym względem zapytania, powtórzone też przez część prasy pozostały bez odpowiedzi ze strony Rządu musiało to w społeczeństwie zbudzić poważne zaniepokojenie.

Już przed paru tygodniami przedstawiciele organizacji stojących na gruncie narodowym zwrócili się do rządu z propozycją, aby ten zaniechał dotychczasowej swej polityki i ograniczył się do spraw Zarządu. Jako gwarancję zaś zażądano przyjęcia do Jona Tymczasowej Komisji przynajmniej sześciu przedstawicieli grup narodowych, t. j. połowy wszystkich głosów, co było bardzo skromnym żądaniem jeżeli się zważy, że taka np. Rada Miejska, która wyszła z wyborów powszechnych, na 33 członków polaków liczy 31 narodowców, dwóch socjalistów i ani jednego „demokraty” z obozu „Krajowego”. Tem niemniej Kom. Rząd. postanowiła żądanie to uwzględnić tylko częściowo, zgadzając się przyjąć do swego składu jednego jeszcze przedstawiciela grup narodowych w osobie p. prez. Bańkowskiego, jako dyrektora departamentu spraw wewnętrznych, odrzucając pozostałe żądania co do obsadzenia teki spraw zagranicznych i oświaty.

Rzecz jasna iż przedstawiciele grup narodowych, znalazłszy się w Komisji Rządzącej w tak znacznej mniejszości byłiby zawsze przegłosowani, nie mogliby żadnego wpływu wyrzucić na polityczny kierunek Komisji, z drugiej strony zaś służyłyby jej na zewnątrz za parawan, pokrywając nazwiskami swemi jej czyny niezgodne z poglądami grup narodowych.

Wobec tego p. prez. Bańkowski listownie zawiadomił Kom. Rząd. że wobec odrzucenia żądań zgłoszonych przez ugrupowania narodowe, a zamierzające ku rekonstrukcji T. Kom. na zasadach koalicyjnych—uważa dalsze usiłowania w tym względzie za bezcelowe, układy zaś za przerwane.

W związku z tem, jak zakomunikowaliśmy w numerze wczorajszym, podali się do dymisji pp. M. Engiel dyr. dep. pracy oraz p. A. Jankowski, dyr. dep. skarbu.

Kom. Tymcz. Rząd. składa się wobec tego obecnie wyłącznie z przedstawicieli kierunku federalistycznego, czy też separatystycznego. Skład ten pod względem przekonań niewątpliwie bardzo jednolity, czy jeńak harmonizuje on z większością społeczeństwa, dążącego szczerze i jawnie do połączenia się z Polską, i czy Rząd ten mianujący się „demokratycznym” uważa za możliwe w obecnym swym składzie stać na czele naszej dzielnicy i kierować nadal jej losami—czas najbliższy wykaze.

J. O.

Sprawa wileńska w Komisji Sejmowej.

WARSZAWA, 17-XII. (Orient). Komisja spraw zagranicznych odbyła posiedzenie w obecności ministra Sapięhi i podsekretarza stanu Dąbrowskiego. Minister Sapięha zdał sprawę ze stanu kwestji wileńskiej, przyczem zażądał tajności obrad przynajmniej co do pewnych punktów. Komisja zastosowała się do życzenia Ministra, dyskusja stwierdziła zgodność poglądów Komisji i Ministra, jednakże część posłów wstrzymała się od głosowania, motywując to spóźnioną porą. Przyjęta przez większość rezolucja brzmi jak następuje: Komisja Spraw zagranicznych wzywa ministra spraw zagranicznych aby poczynił starania dla uzyskania rządu: 1) możliwie rychłego podania Wileńszczyzny administracji Państwowej Polskiej, zarówno cywilnej jak wojskowej, 2) aby spowodował ograniczenie kompetencji ewentualnego zgromadzenia przedstawicieli ludności, o ile je Komisja Ligi Narodów za dopuszczalną uzna, wyłącznie do odpowiedzi na pytanie czy teren plebiscytowy ma wejść w skład państwa polskiego czy Litwy kowieńskiej 3) aby zapobiegł wytworzeniu przez Tymczasową Komisję Rządzącą na Wileńszczyźnie odrębnego prawodawstwa. Nadto ks. Lutostawski złożył rezo-

lucję, w której żądał aby Komisja wezwała rząd i Naczelnego Dowództwo do przedłożenia osobnej komisji oryginalnych instrukcji, przesłanych przez Minist. Spraw Zagranicznych, zarówno jak przez urząd propagandy zewnętrznej i władze wojskowe w sprawie Wileńszczyzny do przedstawicieli instytucji w Wilnie, do przedstawicieli polskich w głównych stolicach, oraz do oddziałów wojskowych stacjonowanych na pograniczu Wileńszczyzny. Minister Spraw Zagranicznych zastrzegł się, że uchwalenie tej rezolucji uważać będzie za wyrażenie sobie votum nieufności. Zdaniem ministra ujawnienie tych dokumentów będzie możliwe po załatwieniu zagadnień związanych ze sprawą wileńską. Ks. Lutostawski zgodził się wobec tego na odłożenie dyskusji nad swoim wnioskiem.

WARSZAWA, 17-XII (Orient) Dziś wyjeżdża do Wilna delegacja Sejmowa w składzie następującym: Waszkiewicz, ks. Maciejewicz, ks. Lutostawski, Ziemiński, Erdman, Czerniewski, Kosmowska i Zmitrowicz.

WARSZAWA, 17-XII (Orient) Narady Polsko-Litewskie odbywały się z pominięciem uchwały Komisji Zagranicznej.

Sprawa Wileńska przed Ligą.

WARSZAWA, 17-XII. (Orient). Telegramy podawały wiadomość o nagłej zmianie, która nastąpiła w poglądach litewskiej delegacji na sprawę plebiscytu Wileńskiego. Poniżej zamieszczamy podane przez Waldemaras motywy, które jakoby wpłynęły na zmianę poglądów delegacji litewskiej. Obacnie mówi Waldemaras, Liga Narodów nie może nas bronić ani przed bolszewikami, ani przed kirkolwami. Otóż rząd sowiektów zawiadomił nas, że nie ścierpi obecności wojsk sojusznicych na naszym terytorjum. Musimy więc odmówić wojskom Ligi pozwolenia na przybycie do nas. Wiadomy są nam plany bolszewików, którzy chcą uczynić z nami to samo co niedawno uczynili z Polską. Bolszewicy gromadzą wojska między Mohylowem a Połockiem. Plan Moskwy jest bardzo prosty chcą utworzyć czerwoną Litwę i republikę sowiektów. Wracają teraz do zamiarów z 1919. Jeżeli zgodzimy się na przybycie wojsk Ligi Narodów, to czy woj-

ska te będą w stanie nas bronić? W czasie gdy Liga Narodów zajęta będzie dyskusją, bolszewicy zajmą Litwę, tak jak zajęli Armenję.

KOPENHAGA, 17-XII. (Orient.) Według doniesień korespondentów prasy duńskiej w Genewie domaganie się Waldemarasa aby odłożono plebiscyt na Wileńszczyźnie wywarły fatalne wrażenie na wszystkich członkach zjazdu Ligi Narodów. Wszystko przemawia za tem, że Litwa Kowieńska pragnie iść ramię w ramię z sowiektami i usunąć się od kierunku Ligi Narodów. Pewne zadziwienie wywołało w kołach Ligi nieoczekiwane wystąpienie Moskwy. Podnoszono zgodzie, że spór o Wilno nie dotyczy Moskwy, lecz jest wyłącznie sprawą polsko-litewską. — Duńczycy stoją po stronie Polski.

RZYM, 17-XII. (Orient). Komisarzem włoskim dla ewentualnego plebiscytu w Wileńszczyźnie mianowany został de Brishanteau, b. pierwszy sekretarz poselstwa polskiego w Warszawie.

CHŁOPI WIELKOPOLSCY DLA BRACI WILNIAN.

WARSZAWA, 17. XII. (Orient). Poznański Goniec Wielkopolski pisze: Z inicjatywy prezesa ministrów Witosa po odbytej z nim konferencji dn. 12 b. m. w Poznaniu Polskie Stronnictwo Ludowe grupy Wielkopolskiej P. S. L. Wydało do rolników całego b. zaboru pruskiego odezwę z wezwaniem do składania darów na rzecz głodującej braci w Wileńszczyźnie. Odezwą kończy się następującymi słowami: nie możemy dopuścić do tego aby

ojcowie, synowie, matki, siostry i dzieci tych którzy za polską jak i wy bili się, jak bohaterzy za nią ginęli mieli dziś wymierać z głodu—nie mamy coprawda zbyt wiele, ale mamy jeszcze tyle, aby braciom naszym z Wileńszczyzny najdotkliwiej cierpiącym za Polskę, przyjść z pomocą. Oddamy to co każdy rolnik polski ochotnie uzna za swój obowiązek i uratujemy tę ludność od śmierci głodowej.

NOTA RZĄDU POLSKIEGO.

RYGA, 17. XII. (Orient). Dąbski wręczył Joffemu notę stwierdzając powołanie pod broń w Rosji nowych rolników w chwili ustania działań wojennych na wszy-

stkich frontach, budzi zdziwienie rządu polskiego. Rząd polski zdemobilizował znaczną część swojej armji.

W sprawie głosowania emigrantów.

PARYŻ, 17-XII. (Orient). Konferencja Ambasadorów wobec odmownej odpowiedzi Polski i Niemiec na propozycję, żeby głosowanie emigrantów przenieść na miejscowości okupowane przez wojska Państw sprzymierzonych, postanowiono aby osoby urodzone na Śląsku G. lecz tam nie zamieszkałe składały swe głosy w 15 dni po głosowaniu mieszkańców Śląska.

Napad niemiecki.

BYTOM, 17-XII. (Orient). W Głogówku ludność niemiecka i policja plebiscytowa napadła na żołnierzy włoskich. Doszło do strzelaniny z włochami. Niemcy rozpowszechniają pogłoski, że gdyby G. Śląsk przypadł Polsce, to niemieckie siły kierownicze i techniczne ustąpią z kopalń i zakładów przemysłowych, co spowoduje ich unieruchomienie i ruinę gospodarczą kraju. Trzeba wobec tego zaznaczyć, że Polska rozporządza znaczną ilością sił technicznych, a zwłaszcza inżynierów wobec powrotu tychże z Rosji.

Bojkot Polski ze strony Niemiec i Czech.

WARSZAWA, 17-XII. (Orient). Dowoz towarów do Polski napotyka od dłuższego czasu na ogromne utrudnienia ze strony władz niemieckich i czeskich. Czechi i Niemcy przeprowadzają formalną blokadę Polski. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwróciła się do władz polskich z prośbą o odpowiednie zarządzenie. Posłowie socjalistyczni zwrócili się do marszałka Sejmu z propozycją stworzenia komisji głównej, obranej przez Sejm dla przeprowadzenia decyzji w dziedzinie gospodarczej.

Gdańsk przeciw Polsce.

GDĄŃSK, 17. XII. (Orient). Sejm obradował w nowej siedzibie zajmowanej poprzednio przez komendanta angielskiego Hakinga. Załatwiono nagły wniosek większości niemieckiej przeciwko zamierzonej fortyfikacji Gdańska i obsadzenia przez załogę polską. Wniosek przeszedł przeciwko polakom niezależnym socjalistom.

Delegacja bolszewicka odwołana.

WARSZAWA, 17-XII. (Orient). Delegacja bolszewicka bawiąca we Lwowie została nagle odwołana do Rosji.

Bolszewicy nie chcą płacić.

WARSZAWA, 17-XII. (Orient) Bolszewicka agencja telegraficzna „Rosta” w ostatnich dniach zasypuje świat komunikatami o zbyt wygórowanych żądaniach Polski w sprawie odszkodowania. Cel tego, nazbyt jasny.

Wojska białoruskie walczą.

WARSZAWA, 17-XII. (Orient). Białoruskie biuro prasowe zapewnia, że wojska białoruskie nie są rozbite, walczą w dalszym ciągu z bolszewikami pod nowym Naczelnym Dowództwem majora Jakubieckiego.

Białorusini w Genewie.

GENEWA, 17-XII (Orient) 12 b. m. przybyła tu delegacja białoruska i żąda uznania białoruskiego rządu Lastowskiego. Lastowski. Cwikiewicz i Ładnow domagają się niepodległości Białorusi.

Ku pokojowi.

WIEDEN, 17-XII (Orient) „Rosta” donosi: Wydawanie komunikatów wojennych sowieckich zostało przerwane.

Lewi esery przeciwko rządowi sowieckiemu.

REWEL, 17-XII, (Orient). Lewi esery postanowili użyć wszelkich środków, celem obalenia władzy sowieckiej na Ukrainie.

Powstanie na Ukrainie.

LWÓW, 17-XII. (Orient). Na Ukrainie sowieckiej wybuchło wielkie powstanie. Komendę objęli tatarzy. Do powstania przyłączyło się 5000 Wranglowców, robotnicy i marynarze z Sewastopola. Machno śpieszy na pomoc.

Pogróżki bolszewickie.

WIEDEN, 17-XII. (Orient). Ostatnia depesza „Rosty” grozi, że Rosja przypomni Polsce, iż armia rosyjska nie jest jeszcze zdemobilizowaną. „Rosta” pisze: robotnicy i włościanie rosyjscy nie mogą wypuścić z rąk karabina a „Pieredyszka” powinni zużytkować dla osiągnięcia powodzeń na froncie pracy.

Los Wrangla.

PARYŻ, 17-XII. (Orient). Rząd francuski odmówił Wranglowi pozwolenia na przyjazd do Paryża.

Zniesienie blokady Sowdepji.

HELSINGFORS (E. E.) Prasa bolszewicka donosi: Anglja zakomunikowała urzędowo sowietom, że wszystkie zapory minowe przeznaczone dla blokady morskiej Rosji sowieckiej zostały usunięte.

Flota rosyjska do Francji.

KONSTANTYNOPOL (Rsprs.) Wojenna flota rosyjska, złożona z 35 okrętów wypłynęła z Konstantynopola i skierowała się do Bizerty, portu francuskiego w Tunisie, gdzie zarzuci kotwicę na stałe.

Niemcy przepraszają.

PARYŻ, 17. XII. (Orient). Rząd niemiecki uroczystie przeprosił Francję za napad na oficerów francuskich w Cuxhaven.

Strajk w Hiszpanii.

MADRYT, 17-XII. (Orient). Związki zawodowe proklamowały strajk generalny z powodu represji stosowanych względem związków robotniczych oraz socjalistów.

Przesilenie w Serbji.

BELGRAD, 17-XII. (Orient). Gabinet Węnicza podał się do dymisji.

Wybory w Szwajcarii.

GENEWA, 17-XII. (Orient). Prezydentem Szwajcarii obrony Shultes, wice prezydentem—Haab.

Z chwili.

Na honorowym miejscu, niezwykle wybitnym drukiem podaje „Gazeta Krajowa” artykuł, który od początku do końca jest jednym okrzykiem zachwytu z powodu przemówienia p. Staugajłisa na konferencji polsko-litewskiej w Warszawie.

W elukabracjach „Gazety Krajowej” zbyt wyraźnie przebija głos tych samych panów, którzy w swoim czasie kłaniali się pp. gubernatorom i sprawnikom, bili czołom przed pomnikiem Katarzyny, a dziś w braku kogoś innego padają plackiem przed Litwinem. Za to, że będąc gościem naszym w Warszawie raczył przemówić w sposób przyzwoity, nie bowiem ponadto o mowie p. Staugajłisa powiedzieć nie możemy.

Jot.

Loterja na „Gwiazdkę”.

Ufajcie żołnierze!
Że każdy pośpieszy z swym datkiem,
Że stwierdzi swe bratnie, z tą ziemią przymierze
Z obrońcą się dzieląc — opłatkami.

Kronika.

— **Wielki wiec.** W niedzielę dn. 19 grudnia 1920 r. o godz. 1-ej w południe w sali miejskiej (Ostrobramska 5) odbędzie się Wielki Wiec w sprawie obecnej sytuacji politycznej. Na wiecu przemówią przybyli z Warszawy postawie Sejmowi. Ze względu na powagę chwili pożądany jest najliczniejszy udział mieszkańców w niedzielnym wiecu.

Rodacy stawcie się wszyscy!
Wiec zwołuje Blok Narodowy Stronnictw Politycznych i Organizacji Chrześcijańsko-Społecznych i Narodowych.

— **Uchwała w sprawie kompetencji Sejmu Wileńskiego.** Na wiecu Chrześc.-Narodowego Stron. Pracy, który się odbył wczoraj w sali Centrali Chrześc. Zw. Zawod. po przemówieniach pp.: Engla, J. Chacifskiego i prof. Massoniusa, jednoznacznie powzięto następującą uchwałę.

Zebrani na wiecu Chrześc. Narod. Stron. Pracy w dn. 18 b. m. uchwalają, że zapowiedziany w Wilnie Sejm, do którego postępowanie wyborcze już się rozpoczęło, winien zdecydować jedynie o sprawie naszej przynależności do Polski czy też do Litwy kowieńskiej, i wyrażają głęboką ufność, że decyzja ta zapadnie na rzecz połączenia się na wieki z całością narodu Polskiego.

— **Wiec informacyjny.** Dziś w niedzielę 19 b. m. o godz. 6 wiecz. Narodow. - Chrześc. Stron. Pracy zwołuje wiec w sali teatralnej Centrali Zw. Zawod. (S-to Jańska 21).

Przemawiać będą goście z Warszawy i Poznania.

— **Koło biblioteczne im. Tomasz Zana.** Z powodu naszej krótkiej wzmianki o Kole pod powyższą nazwą, proszono nas o zaznaczeniu, że Koło bibl. im. T. Zana jest kołem naszej Macierzy i czytelnią swą „Samokształcenie” oraz wypożyczalnią ma zaopatrzone w książki przeważnie poważnej treści. Mieści się wraz z salą odczytową, dawną „rycerską” ks. Sapiehów, w murach ś-to Michalskich, św. Anny 7, narazie, z powodu ciężkich ogólnie warunków zaopatrzone w skromne, najniezbędniejsze umeblowanie. Uniwersytet nasz przyrzekł Kołu szerokie poparcie oraz kursy popularnych odczytów. Z powodu uroczystości poświęcenia czytelni w d. 21 we wtorek, zostanie odprawione w kościele św. Michała o 7 zrana nabożeństwo za duszę Tomasza Zana. Akt poświęcenia i odczyt prof. Massoniusa o Tomaszu Zanie — o 6 wieczorem, tegoż dnia.

— **Powszechne wykłady uniwersyteckie.** Dzisiaj w niedzielę dnia 19 b. m. o godz. 7 odbędzie się (ostatni w roku bieżącym) wykład X. prof. Dr. Kazimierza Zimmermanna na temat „Tło narodowościowe plebiscytu na Górnym Śląsku”.

Trzęść wykładu: Wartość gospodarcza Górnego Śląska w świetle statystyki. Przyczyny germanizacji w dobie piastowskiej. Odłączenie od państwa polskiego. Niemczenie się książąt i szlachty. Kolonizacja niemiecka przeprowadzona przez klaszatory, szlachtę i miasta. Przerwa w rozwoju germanizacji skutkiem reformacji i wojny trzydziestoletniej. Upadek gospodarczy szlachty polskiej w XVIII w. Owcześnie niski stan kulturalny ludu polskiego. Stłumienie zdolności do rozwoju przez poddaństwo. Systematyczna i konsekwentna germanizacja Śląska we wszystkich dziedzinach życia od r. 1764 aż do dzisiejszego dnia. Osamotnienie ludu polskiego na Śląsku. Objawy zaniku uświadczenia narodowego. Budzenie się świadomości narodowej w ostatnich lat dziesiątkach. Stan obecny.

— **Chrześcijański Związek Nauczycielski** Polskiego zawiadamia niniejszym zespół profesorów i nauczycieli m. Wilna, iż w poniedziałek dn. 20 grudnia o godz. 7 rano odbędzie się w kościele św. Michała rotaty nauczycielskie.

— **Roraty.** Dnia 22 b. m. odprawa się w kościele św. Kazimierza uroczyste rotaty z kazaniem zamówione przez Związek Hotelowców. Początek o godz. 6-ej.

— **Liga Robotnicza.** Dziś w niedzielę 19 b. m. w sali odczytowej Ligi Robotniczej przy ul. Wielkiej 94 (wejście frontowe) prezes St. Hermanowicz wygłosi odczyt polityczny na temat „Wilno w sieci intryg”.

Początek punktualnie o godz. 5 koniec o pp.

— **Departament Oświaty** zaleca wszystkim nauczycielom i nauczycielkom, którzy z powodu wypadków wojennych zostali odcięci od miejsca dotychczasowej pracy i niezaangażowani w r. b. do żadnej szkoły, zgłosić się do Departamentu Oświaty (Kaukaska 2), do pokoju 17 lub 18 dla rejestracji.

— **Dary poznańskie.** Nadszedł do Wilna ostatnio czwarty transport darów poznańskich, w tem około 5 wagonów przeważnie z ziemniakami, zaś 7 zawierają głównie produkty mączne i zboże.

Wskutek zimy — ziemniaki nie mogłyby być nie nadmarzniete i Komitet rozdzielczy na posiedzeniu, które się odbyło wczoraj, przeznaczył je dla rozdawnictwa między kuchnie ludowe, instytucje dobroczynne i rodziny żołnierzy.

Produkty zaś mączne i zboże — zostały złożone w składnicy Komitetu; podział ich nastąpi niebawem.

— **Urzednicy Żołnierzowi** na Gwiazdkę. Grupa urzedników z swych kolegow i wszystkich pracowników w urzedach, biurach i warsztatach, aby zlozyli na Gwiazdkę dla Żolnierza swój calodzienny zarobek, samotni, zaś familijni choć polowe swego dziennego zarobku.

Ofiary można skladac, w redakcjach pism albo skierowac bezposrednio do Miejskiego Komitetu Gwiazdki dla Żolnierza (Magistrat, pokój 126 pomiędzy 5—7 w.).

— **Komitet miejski Gwiazdki** dla Żolnierza zwraca się do wszystkich organizacji przygotowujacych dary dla żolnierza na froncie albo organizujacych Gwiazdkę o przyslanie wykazu ile się przygotowuje paczek z darami i jakie oddziały lub grupy organizacja zamierza oddarzyć.

Wykazy należy skierowac do Sekretariatu Komitetu miejskiego Gwiazdki dla Żolnierza (Dominikańska 2 pok. 126 od 5—7) albo przeslac bezposrednio do Sekcji Propagandy i Opieki Społecznej (Plac Katedralny 2 pok. 62). Najblizsze posiedzenie Komitetu Gwiazdki odbędzie się w poniedziałek o g. 8 w w pokoju 126 (Dominikańska 2 Magistrat).

Listy ofiar na Gwiazdkę dla Żolnierza należy zwrócic do Sekretariatu miejskiego Komitetu Gwiazdki nie później niż we srode dn. 22 b. m.

— **Gdyby takich więcej.** Służąca w domu przy ul. „Dobroczytny zaułek Nr. 4—14” Bronisława Giedrojcówna widząc w szpitalu na Antokolu chorych i rannych żołnierzy chodzących boso po zimnych korytarzach, zebrała wśród znajomych różne stare kawałki wełny, sukna i t. p. materiałów i uszyła własnoręcznie kilkadziesiąt par pantofli dla żołnierzy. Ofiarny czyn szlachetnej obywatelki—Polki niechże zachęci i innych a zwłaszcza panów szewców do podobnej ofiarności. Pamiętajmy o obrońcach naszych, z kolei my teraz, gdy oni ranni i chorzy i ratujemy młode ich życie.

— **Związek Graficzny**, złożył na ręce Miejskiego Komitetu Gwiazdkowego dochód z wieczoru z dn. 12 b. m. urządzanego w sali Sokoła na Gwiazdkę dla Żolnierza 6,497 marek.

— **„Z Ligi Młodzieży Polskiej”.** Sekretarjat Jeneralny L. M. P. uprasza wszystkie ideowe organizacje związki i szkoły młodzieży polskiej o łaskawe nadesłanie swych statutow, deklaracji ideowych i informacji dotyczacych współzycia organizacyjnego. Warszawa, ul. Mazowiecka 11—13.

— **Zmniejszenie etatu stróżów.** Na mocy przedstaw. Sekcji Porządku i Bezpieczeństwa Magistrat postanowił zmniejszyć etat miejskich stróżów, którzy obsługują place i ulice, na 8 osób.

— **ZNALEZIONE** Po odbiór zgubionej pownej kwoy pieniężnej zechce poszkodowany zgłosić do zakrystji Kościoła św. Kazimierza.

ROZKAZ

Naczelnego Dowódcy Wojsk Środkowej Litwy.

Dotychczas nie ustają skargi mieszkańców kraju na nadużycia pojedynczych funkcjonarjuszy, a nawet zbrojne napady bandytów na drogach.

Wtedy, gdy cały naród zniszczony i wymęczony długą wojną stara się zebrać siły, ażeby zacząć budowę nowego życia, — wtedy demoralizowane jednostki zbrodniczym swoim postępowaniem tamują bieg życia, hańbią dobre imię i żołnierza i polaka i obywatela.

Rozkazuję:

Wszystkim władzom wojskowym i cywilnym z całą bezwzględnością dbać o to, ażeby wszystkie występne jednostki były aresztowywane i oddawane pod sąd.

Nietylko władze wojskowe i cywilne, lecz i każdy obywatel kraju winien czuć się moralnie zobowiązanym wszelkimi sposobami ułatwiać wykrycie i tepienie wszelkich nadużyć, kradzieży i łapownictwa.

Umoralnienie stosunków może nastąpić tylko przy współdziałaniu samego społeczeństwa, które nie powinno tylko biernie konstataować fakty, lecz przyjąć czynny udział w uzdrowieniu życia.

Każdy obywatel, który wie o nadużyciach, powinien zdobyć się na cywilną odwagę i wskazać winowajcę.

Wojsko powinno pobierać wszystko przez intendaturę i niema prawa robić żadnych rekwizycji. W rzadkich wypadkach i tylko z rozkazu D-tw brygad mogą być zastosowane przymusowe kupna i tylko przez wójtów.

(—) L. Żeligowski

Generał i Naczelnia Dowódca Wilno, dnia 17 Grudnia 1920 r.

Loterja fantowa na Gwiazdkę dla żołnierza.

Dziś w Banku gotowa loterja fantowa, Krzyż biały zamierza dać ją dla żołnierza. Iza, By gwiazdkę miał miłą, wesolo mu było. By młody czy stary otrzymał też dary! Ach panno, chlopeczyku tam fantów bez

ilku, Kosztowne i liczne drobniagzi przesłiszne, „Parsunki” króliki i kaczki—indyki, Nawet i premjówka będzie „Miljonówka” Więc przy szczęściu szczerem bądźiesz [miljonierem,

A czy państwo wiecie co będzie w bufecie? Prawdziwe przysmaki, kolduny czy flaki Bigos i tartinki z sardynek i szynki I różne sandwiche—że nawet nie zliczę! Więc spiesze!e mopanku, w południe [do Banku,

Jerzego ulica czyli Mickiewicza — „Na żołnierza” przecie nie pożałujecie! I wiecie co będzie? Na sali tam wszędzie Przysłani z Afryki, jak smola, muzyki! Straż będą trzymali—okropni choć mali! A dlatego mali—byście się nie bali!

Zgubiono dokumenta na imię Bronisława Andrzejewskiego, 1) zaświadczenie i dokument wolnej jazdy Grodno—Wilno, 2) zaświadczenie kupna ziemi w Podbrzeziu w wiosce Naksztyzki, 3) i Zaświadczenie Kupna ziemi dwóch dziesięciu na imię: Józefa Domicewicza. Niniejszym się uleważnia. Łaskawy znalazca zechce odnieść pod adresem: Liga Robotnicza w Kooperatywie.

Fortepjan gabinetowy „MILBACH” do sprzedania ul. Zawalna 3. m. 9 od 11—5 wiecz.

Zęby sztuczne, Najnowsze systemy Przeróbka zle dopasowanych zębów technicdentyst L. MINKIER, Ludwiska 4. (Przeobraż) 4. Reper. wykonywa się w 4g.

LICYTACJA
Od poniedziałku 20 grudnia b. r. od godz. 10 rano w miejskiej SALI LICYTACYJNEJ przy ul. Trockiej pod Nr. 14 rozpocznie się sprzedaż z licytacji rozmaitego ubrania, bielizny, obuwia i innych rzeczy.
— Licytacja potrwa kilka dni —

KONKURS
W wydziale odbudowy przy Departamencie Przemysłu, Handlu i Odbudowy wakuje posada Budowniczego z pensją marek 8 do 9 tysięcy.
Inżynierowie lub Architekci zainteresowani zechcą złożyć oferty w Departamencie Przemysłu, Handlu i Odbudowy Kaukaska 2 parter pod № 37 z podaniem swego curriculum vitae.

WINA KOŚCIELNE
Naturalne, aprobowane przez JEGO EKSELENCJĘ ARCYBISKUPA Warszawskiego, oraz Wina węgierskie, hiszpańskie i reńskie poleca
A. Januszewicz,
ul. Zamkowa (Wielka 20 a).

POTRZEBNI drogomistrz i technik drogowy doświadczony z teoretycznym wykształceniem, do budowy dróg kołowych i mostów. Zgłosić się do inżyniera Romanowicza 9—11 rano, ulica Trocka № 11, m. 16 w Wilnie.

Zgubiono paszport i metrykę Ludwika Gudejki Trocki Trakt 93. Niniejszym uleważnia się.

Resztki na damskie i męskie palto, kostiumy, frency, spodnice, i in. rzeczy tanto do sprzedania ul. Niemiecka 4 m. 17. wejście z bramy.
Do sprzedania meble, fortepjan i inne rzeczy codz. od 11—5. Aleja Róż (zauł. gorzysty) dom № 9 a) m. 2.
Resztki materiałów w rozmaitych kolorach, 2 arsz. szeroki, które mogą być odpalone na kanoce, galife, bekieszce, damskie i męskie kostiumy Ceny umiarkowane Wielka 50—1 obok Niskowskiego hot. w. z podw. 2 p.